

18. 3. 2002

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Otázky a odpovědi před blížícím se volebním maratónem

Během následujících 12 měsíců čeká Českou republiku volební maratón. Odstartují ho volby do Poslanecké sněmovny a vyvrcholí zhruba za rok volbou prezidenta.

Kdo se bude volit?

Do parlamentu bude nově zvoleno všech 200 poslanců Poslanecké sněmovny a třetina, tedy 27, senátorů.

Během následujících 12 měsíců čeká Českou republiku volební maratón. Odstartují ho volby do Poslanecké sněmovny a vyvrcholí zhruba za rok volbou prezidenta.

Kdo se bude volit?

Do parlamentu bude nově zvoleno všech 200 poslanců Poslanecké sněmovny a třetina, tedy 27, senátorů. Volit se budou rovněž noví obecní zastupitelé a Zastupitelstvo hlavního města Prahy. Česká republika bude mít i nového prezidenta.

Kdy se bude volit?

Volební maratón odstartují volby do Poslanecké sněmovny 14. a 15. června. První kolo senátních voleb bude 25. a 26. října, druhé kolo a volby do obecních zastupitelstev a pražského zastupitelstva budou 1. a 2. listopadu. O nové hlavě státu se rozhodne patrně v únoru 2003.

Jak se bude volit?

Ve volbách do Poslanecké sněmovny budou voliči vybírat z krajských kandidátek politických stran, hnutí a koalic. Volí se podle poměrného systému s přepočtem mandátů podle d'Hondtovy metody. Senátoři vzejdou z dvoukolových voleb dle většinového systému. V prvním kole může být zvolen ten, který získá nadpoloviční počet odevzdaných hlasů, v druhém ten z dvojice nejúspěšnějších kandidátů kola prvního, který získá více hlasů. O obsazení obecních zastupitelstev voliči rozhodují podle zásad poměrného zastoupení. Primátory, starosty a rady volí až nově zvolená zastupitelstva ze svých řad. Prezidenta budou pravděpodobně volit členové parlamentu, stále je však možné, že bude přijata novela ústavy zakotvující volbu prezidenta přímo občany.

Kdo může volit?

Voličem poslanců a senátorů je státní občan České republiky, který v den voleb dosáhl věku nejméně 18 let. Právo volit do

zastupitelstva obce má státní občan České republiky, který alespoň v den voleb dosáhl věku nejméně 18 let a je přihlášen k trvalému pobytu v obci.

Překážkami ve výkonu volebního práva jsou zákonem stanovená omezení osobní svobody (z důvodu ochrany zdraví lidu, zbavení způsobilosti k právním úkonům, z důvodu výkonu trestu odnětí svobody, apod.).

Prezidenta volí parlament na společné schůzi obou komor.

Kdo může být volen?

Do sněmovny může být zvolen každý občan, který má právo volit, starší 21 let, do Senátu pak starší 40 let. Senátor nemůže být současně poslancem a naopak. Prezidentem republiky může být zvolen občan, který je volitelný do Senátu. Členem zastupitelstva obce může být zvolen každý volič, u kterého není zákonná překážka ve výkonu volebního práva (neslučitelnost výkonu povolání z funkcí zastupitele, omezení osobní svobody).

Jak dlouhé je funkční období volených politiků?

Poslanci Poslanecké sněmovny a obecní zastupitelé jsou voleni na čtyři roky, senátoři na šest let a prezident má volební období pětileté s tím, že může být zvolen maximálně dvakrát za sebou.

Kolik to bude stát?

Stát má na přípravu a provedení letošních parlamentních a obecních voleb přes 1,3 miliardy korun. Na volby do Poslanecké sněmovny ministerstvo vnitra vyčlenilo přibližně 449 miliónů korun, pro volby do Senátu počítá vnitro se 164 milióny, pro volby do obecních zastupitelstev s 585 milióny korun. Více než 46 milióny přispěje na organizaci voleb policie.

Co se po volbách změní?

Zcela určitě bude mít Česká republika nového prezidenta - Václav Havel již nemůže kandidovat. Určitě bude jmenována nová vláda a v jejím čele se již neobjeví Miloš Zeman, který odchází do důchodu. Podle dosavadních zvyklostí bývá sestavením vlády pověřen lídr strany, která získá nejvíce křesel ve sněmovně. Volby mohou zcela změnit dosavadní rozložení politických sil v zemi.